

Kinakerstin

Miaofolkets broderitekniker

Det färggranna miaofolkets broderier är kända över hela världen. Vi åker ut i olika miaobyar och lär oss teknikerna direkt av de lokala brodöserna. Varje by har sin specialitet bland de olika broderiteknikerna. Utöver broderikursen får vi se mycket av landsbygden, under bussfärderna får vi njuta av den fantastiska naturen och vi får se en hel del av livet i byarna. Under resan får vi också se mängder av textilier och många olika hantverk - kultur och äventyr från morgon till kväll! Resan görs i samarbete med Täcklebo broderiakademi och Anna Granberg deltar som brodericiceron. Kursen hålls i Kaili, provinsen Guizhou, Kina

Dag 1 – Skandinavien Avresa med flyg

Dag 2 – Kanton (Guangzhou) Ankomst Kanton, välkomstmiddag

Dag 3 – Kanton Frukost, en unik metod för färgning av sidentyg, lunch, Provinsmuseet, familjen Chens tempel, Shamianön, middag

Dag 4 – Kanton, Guiyang Frukost, flyg till Guiyang, lunch, Museum om de olika minoritetsfolken, middag

Dag 5 – Guiyang, Kaili Frukost, buss till Kaili, lunch, buss till Datang, "Kortkjolsmiaoby", middag

Dag 6 – Kaili Frukost, söndagsmarknaden, lunch och middag

Dag 7 – Kaili Frukost, broderikursen börjar, lunch och middag

Dag 8 – Kaili, Shuangjing Frukost, broderikurs hela dagen, lunch och middag

Dag 9 – Kaili, Geyu Frukost, broderikurs hela dagen, lunch och middag

Dag 10 – Kaili, Lieshang Frukost, broderikurs hela dagen, lunch och middag

Dag 11 – Kaili Frukost, broderikurs hela dagen, lunch och middag

Dag 12 – Kaili, Guiyang Frukost, buss till Guiyangs flygplats, flyg till Kanton, lunch och middag

Dag 13 – Kanton, Foshan Frukost, heldag med buss till Foshan, Zumiaotemplet, lunch, pappersklipp, sidenfabrik, middag

Dag 14 – Kanton, hemresa Frukost, traditionellt bostadshus (Xiguan), De sex banyanträdens tempel, lunch, shoppinggatan Beijing Lu, avskedsmiddag, transfer till flygplatsen, hemresa med flyg på kvällen.

Dag 15 – Hemkomst

Kinakerstin

AVRESA

DAG 1

Avresa med flyg till Kanton.

KANTON (GUANGZHOU)

DAG 2

Sen eftermiddag landar vi i **Kanton**, en av Kinas största och rikaste städer. Vi checkar in på hotellet och äter en **välkomstmiddag**.

DAG 3

Redan för denna dag planerar vi för ett verkligt specialprogram, ett inslag som visserligen är textilt men som inte alls har något med broderi att göra. Vi ska bege oss ut på den omgivande landsbygden för att se en **unik metod för färgning av sidentyg**. Tyget ska bli svart på ena sidan och brunt på den andra. Denna hantering sker endast vid Pärlfloden eftersom det bara är där man kan finna den speciella järnhaltiga lera som krävs. Sidentyget färgas först orangerött med färgämnet från en lokal jamsväxt, torkas på gräs (gräset lyfter upp tyget så att luften kommer till även underifrån) i solbelysning och tvättas i flodvattnet mellan färgningarna. På den ena sidan slammas flodleran på vilket resulterar i att just den sidan färgas svart och den andra sidan ändrar färg från orange till brun. Under 1920-30-talen var denna typ av siden från Guangdongprovinen högsta mode i Shanghai och Peking och det var nästan värt sin vikt i guld. Under en lång period har produktionen legat i dvala, särskilt under kulturrevolutionen från mitten av 1960-talet till slutet av 1970-talet. Nu har denna typ av sidentyg blivit populärt igen, och det är främst de stora internationella modehusen som efterfrågar det fantastiska tyget. Man har länge hållit tillverkningsprocessen hemlig och av den anledningen var man noga med att bara anställa lokal arbetskraft. Vi hör till de få utomstående som får se hur det går till. Det är bara ett litet problem. Om inte solen skiner ligger tillverkningen nere. Vi har därför planerat resan så att vi har flera reservdagar att ta till om vi har otur med vädret. Vi vistas ju flera dagar i Kanton, både i början och i slutet av resan. Om det behövs kommer vi därför att vara mycket flexibla och kasta om programinslagen för att verkligen försöka få se den spännande infärgningen. Och naturligtvis ska vi försöka hitta någon butik som säljer tyget. Vid tillverkningsstället kan man bara köpa hela rullar, så vi har även möjligheten att göra ett gemensamt inköp.

Efter **lunchen** besöker vi **familjen Chens familjetempel** som numera fungerar som folkkonstmuseum. På Guangdong's provinsmuseum får vi se en utställning med **Chaozhou träsniderier**. Dessa sniderier har en historia sedan Tangdynastin för ca 1

Kinakerstin

000 år sedan och används till att dekorera möbler, byggnader och rituella föremål. Man har med stor precision snidat ut figurer i flera lager, det kan röra sig om hela landskap. Före **middagen** hinner vi även besöka ön **Shamian** där de europeiska Ostindiska kompanierna hade sina handelskontor. Det var också härifrån man organiserade handeln med opium som kom att orsaka Opiumkrigen i mitten av 1800-talet. En hel del gamla koloniala byggnader och en nyrenoverad katolsk katedral finns på ön. **Middag**.

KANTON, GUIYANG

DAG 4

Efter frukost flyger vi till **Guiyang** som ligger på 1 071 meters höjd och är huvudstad i Guizhou, den av utlänningar minst besökta provinsen i hela södra Kina. Provinsnamnet kan översättas till "dyrbar mark" vilket känns passande då 85 procent av Guizhou består av vilda skogsområden och odlingsbar mark alltid varit en bristvara. Sverige är till ytan mer än dubbelt så stort som Guizhou men Guizhous befolkning är mer än fyra gånger större än den svenska. Sjutton officiellt erkända etniska minoriteter (och ett antal icke erkända) finns i provinsen, varav folkslagen Miao (Hmong) och Dong är de mest kända. Det kinesiska kejsardömet kunde först under Mingdynastin ta kontroll över Guizhou och provinsen dominerades etniskt helt av minoritetsfolken ända fram till Qingdynastin då en kraftig befolkningstillväxt i centrala Kina ledde till en omfattande invandring av Han (etniska kineser) norrifrån. Hanfolket utgör nu 75 procent av befolkningen, en mycket dramatisk förändring. Minoritetsfolken, främst Miao, försökte göra uppror ett antal gånger under 1800-talet. Upproren slogs ner och hellre än att bli assimilerade och förlora sina språk och sin kultur drog sig minoritetsfolken undan från dalgångarna och upp i bergen. Miaofolket finns i flera provinser söder om Yangtze-floden men tros ha flyttat in från områden norr om Gula floden för över 2 000 år sedan. Miaogrupper har migrerat ända ner till Vietnam, Laos och Thailand där de är kända under namnet hmong (mong). Under alla tider har de hävdat sin självständighet och varit snabba till uppror när de känt sig orättvist behandlade. I Vietnam och Laos rekryterades de av USA under Vietnamkriget och vissa miaogrupper har fortsatt sin kamp ända fram till idag, främst i Laos. Under 1800-talet exploderade Miao i en rad uppror i Guizhou som skoningslöst slogs ner av den sista kejsardynastin. Under 20- och 30-talen var det kommunisterna som rekryterade Miao och som tack fick Miao visst självstyre under den första perioden efter Folkrepubliken Kinas grundande 1949. Idag ligger medelinkomsten i Guizhou tio gånger under Shanghais och provinsen räknas som ett av de minst utvecklade områdena i Kina, även om huvudstaden Guiyang till viss del fått ta del av Kinas moderniseringsvåg. Efter **lunch** besöker vi **museet i Baiyun** där vi får en presentation av de olika minoritetsfolken i området. **Middag**.

Kinakerstin

GUIYANG, KAILI

DAG 5

Efter frukost åker vi med buss genom det fascinerande bergslandskapet mot **Kaili** som är huvudort för miao- och dongfolkens autonoma län. I Kaili kommer vi att tillbringa den närmaste veckan. På vägen dit stannar vi i en miaoby där vi får vårt första möte med miaofolket och deras levnadssätt. Förhoppningsvis får vi se några kvinnor som är klädda i sina praktfulla festkläder. Dessa kläder, som är dekorerade med så mycket silver som familjen har råd med, är både familjens stolthet och kassakista. Silver sägs stöta bort onda andar och att i strålande solsken möta en fullt utrustad miaoflicka iförd sju kilo glimrande silveramuletter är en upplevelse. Dessa dräkter används vid systerfestivalen, vid nyårsfirandet och vid ens eget bröllop. Resten av tiden förvaras de väl för att inte bli förstörda. **Lunch** och **middag**.

KAILI, SÖNDAGSMARKNADEN

DAG 6

Efter frukost promenerar vi till **Kailis söndagsmarknad**. På denna livliga marknad köps och säljs frukt, grönsaker, kött, fisk, nudlar, doufu, örter och kryddor, allt beroende på vad årstiden bjuder. En avdelning där man köper och säljer burfåglar lockar till sig äldre män som livligt diskuterar de olika fåglarnas egenskaper och förtjänster. Örtmediciner säljs på en avdelning och det finns t o m en tandläkare för den som behöver få en tand utdragen. Dessutom säljs råttgift (vilket demonstreras med en samlig döda råttor!), rökelse, fyrverkerier, drakar, korgar, sopkvastar av durrakvistar, sojasås, vinäger och mycket, mycket annat. Den del av marknaden som kanske är mest intressant för oss är textilavdelningen där miaokvinnor säljer broderier och material för att förfärdiga sådana. Man säljer också kemiska färgämnen som har stor efterfrågan eftersom det är vanligt bland miaofolket att man spinner, väver och färgar sitt eget bomullstyg. En annan del är ägnad åt silversmycken, vilka har blivit populära även bland hanfolket (han är det kinesiska namnet på de etniska kineserna) under senare år. Det finns också försäljningsstånd där man säljer moderna västerländska kläder. Ett av de största nöjena på marknaden är att titta på folk. Det bor mycket miaofolk i området så man har stor chans att få se miaokvinnor i sina traditionella utstyrlar. En del miaokvinnor klär sig numera på västerländskt vis, precis som hanfolket, men de brukar ändå ha den traditionella frisyren och ibland ett eller annat traditionellt klädesplagg kombinerat med de västerländska. Eftersom många har rest långt för att komma hit finns också många stånd där man kan få lokala smårätter att stilla hungern med. Dagen är programfri så den som vill kan ägna mycket tid åt marknaden. **Lunch** och **Middag**.

Kinakerstin

KAILI, BRODERIKURSEN BÖRJAR

DAG 7

Vi tar oss en bit utanför Kaili till Yang Jianhongs **utställningshall** och **broderiskola**. Yang Jianhong arbetade tidigare på Kailis hembygdsmuseum men har numera startat en utställningshall där hon visar klädedräkter, både gamla och nya, från olika minoritetsfolk i området. I anslutning till utställningshallen har hon en butik där man kan köpa gamla och nya broderier, kläder och tyger. Men det som är den huvudsakliga anledningen till vårt besök är att hon även driver en broderiskola. Alla lärarna är kvinnor av minoritetsfolken som har lärt sig sitt folks broderitraditioner redan som barn. Som inledning till vår broderikurs tillbringar vi hela dagen här. Undervisningen kommer att anpassas efter våra olika förkunskaper. (Man kan läsa mycket om miaobroderi i boken "Miao Embroidery from South West China" av Ruth Smith, ISBN 0-9528804-1-5.)

KAILI, SHUANGJING, BRODERIKURS

DAG 8

Broderikursen är denna dag förlagd till miaobyn Shuangjing där vi av bykvinnorna får lära oss hur man arbetar med tekniken som på engelska kallas "separated thread embroidery"; varje tråd delas i 7-12 delar, doppas i stärkelse för att hålla när man syr med den, men också för att få den speciella lyster som silket har. Den här tekniken finns alltid på miaofolkens jackärmar. Det tar år av arbete innan jackan är klar. **Lunch** och **middag**.

KAILI, GEYU, BRODERIKURS

DAG 9

Broderikursen är denna dag förlagd till miaobyn Geyu där vi av bykvinnorna får lära oss tekniken "folded embroidery". Den innebär att man viker små trekanter av silke som man applicerar på tyget i geometriska mönster. Den som 2008 såg utställningen på Röhsska museet i Göteborg om mioafolkens broderier kunde se en mängd exempel på hur man gör detta på olika sätt.

Lunch och **middag**.

KAILI, LIESHANG, BRODERIKURS

DAG 10

Broderikursen är denna dag förlagd till miaobyn Lieshang där vi av bykvinnorna får lära oss tekniken "braided embroidery" eller bandbroderi. Man börjar med att tillverka tunna band, mönstrade eller enfärgade. Dessa används raka i läggsöm och flätade, vikta eller rynkade för att få olika effekter. **Lunch** och **middag**.

Kinakerstin

KAILI, BRODERIKURS

DAG 11

För den sista broderikursdagen är vi tillbaka där kursen började, i Yang Jianhongs broderiskola. **Lunch** och **middag**.

KAILI, GUIYANG, KANTON

DAG 12

Efter frukost reser vi med buss till Guiyang varifrån vi fortsätter med flyg tillbaka till Kanton. Om tiden medger gör vi en stadsrundtur i Guiyang. **Lunch** och **middag**.

KANTON, FOSHAN

DAG 14

Hela dagen tillbringas i **Foshan**, en stad som ligger två mil sydväst om Kanton. Namnet betyder Buddhaberget och syftar på tre stora buddhastatyer som mejslats ut ur ett berg i närheten. Efter **lunch** besöker vi **förfäderstemplet Zumiao**, ett gammalt daoistiskt tempel som numera fungerar som museum där vi ska se buddhastatyer och en del arkeologiska fynd från området. Templet är berömt för sina vackra takdekorationer. Foshan är även känt för sina **pappersklipp** och vi ska även besöka en **sidenfabrik** innan vi återvänder till Kanton. På kvällen samlas vi för **middag**.

KANTON, HEMRESA

DAG 14

När bagaget är packat och vi har ätit frukost ger vi oss ut för ett avslutande program. Vi ser ett fint litet museum över ett **traditionellt bostadshus**, ett sk xiguan, och det buddhistiska **De sex banyanträdens tempel**, ett aktivt tempel vars pagod är en symbol för staden. Efter **lunch** gör vi ett stopp vid shoppinggatan Beijing Lu (Pekinggatan). Vi avslutar med en gemensam **avskedsmiddag** och åker sedan till flygplatsen för att påbörja vår **hemresa** med flyg.

HEMKOMST

DAG 14

Hemkomst.